

32002L0019

L 108/7

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

24.4.2002

**ID-DIRETTIVA 2002/19/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
tas-7 ta' Marzu 2002**

**dwar l-aċċess għal, u l-interkonnnessjoni ta', networks ta' komunikazzjonijiet elettronici u faċilitajiet
assoċjati (Direttiva ta' l-Aċċess)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari Artikolu 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara l-ikkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽²⁾,

Waqt li jaġixxu skond il-proċedura stipulata f'Artikolu 251 ta-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar qafas regolatorju komuni għan-*networks* u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici (Direttiva Kwadru) ⁽⁴⁾ li tistipula l-miri għall-qafas regolatorju li jkopri n-*networks* tal-komunikazzjonijiet elettronici u servizzi fil-Komunità, inklużi *networks* ta' telekomunikazzjonijiet fissi u mobbli, *networks* tat-televiżjoni bil-*cable*, *networks* għax-xandir terrestri, u *networks* ta' l-Internet, sew jekk użati għall-*vuċi*, *fax*, tagħrif jew stampi. Dawk ir-*networks* jista' jkun għew awtorizzati mill-Istati Membri taht id-Direttiva 2002/20/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar l-awtorizzazzjoni ta' *networks* u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici (Direttiva ta' l-Awtorizzazzjoni) ⁽⁵⁾ jew ikunu għew awtorizzati taht

mizuri regolatorji ta' qabel. Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva japplikaw għal dawk in-*networks* li huma wżati għall-forniment ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici pubblikament disponibbli. Din id-Direttiva tkopri l-aċċess u l-arrangamenti ta' interkonnnessjoni bejn il-fornituri tas-servizzi. *Networks* mhux pubbliċi m'għandhomx obbligi taht din id-Direttiva hliet fejn, meta jibbenefikaw minn aċċess għan-*networks* pubbliċi, jistgħu jkun suġġetti għall-kondizzjonijiet stipulati mill-Istati Membri.

- (2) Servizzi li jfornu kontenut bhall-offerta għall-bejgħ ta' pak-kett ta' kontenut ta' xandir bil-hoss jew bit-televiżjoni m'humex koperti bil-qafas regolatorju komuni għal *networks* u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici.
- (3) It-terminu "aċċess" għandu firxa wiesgħa ta' tifsiriet, u huwa għalhekk mehtieg li jiġi definit eżatt kif it-terminu huwa wżat f'din id-Direttiva, mingħajr preġudizzju ta' kif jista' jintuża f'mizuri oħra tal-Komunità. Operatur jista' jkun sid tan-*network* jew tal-faċilitajiet tal-bażi jew jista' jikri whud minnhom jew kollha kemm huma.
- (4) Id-Direttiva 95/47/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar l-użu ta' *standards* għat-trasmissjoni tas-sinjali tat-televiżjoni ⁽⁶⁾ ma pprevediet xi sistema speċifika ta' trasmissjoni tat-televiżjoni digitali jew xi hteiga ta' servizz, u dan fetaħ opportunità għall-atturi tas-suq li jieħdu l-inizjattiva u jiżviluppaw sistemi adatti. Permezz tal- Grupp dwar ix-Xandir bil-Video Digitali (*Digital Video Broadcasting Group*), l-atturi tas-suq Ewropew żviluppaw familja ta' sistemi tat-trasmissjonijiet televiżivi li għew adottati minn xandara mad-dinja kollha. Dawn is-sistemi ta' -trasmissjonijiet għew standardizzati mill-Istitut Ewropew għal l-Istandards tat-Telekomunikazzjonijiet (ETSI) u saru rakkomandazzjonijiet ta' l-Unjoni Internazzjonali tat-Telekomunikazzjoni. B'relazzjoni mat-televiżjoni digitali bi skrin wiesa', il-proporzjon ta' l-aspett 16:9 huwa l-format ta' referenza għas-servizzi u programmi tat-televiżjoni b'format wiesa, u issa huwa stabbilit fis-swieq ta' l-Istati Membri bhala riżultat tad-Deciżjoni tal-Kunsill 93/424/KEE tat-22 ta' Lulju 1993 dwar pjan ta' azzjoni għall-introduzzjoni tas-servizzi avvanzati tat-televiżjoni fl-Ewropa ⁽⁷⁾.
- (5) F'suq miftuh u kompetittiv, m'għandu jkun hemm ebda restrizzjonijiet li jipprevjenu lill-imprizi milli jinneogzjaw arrangamenti ta' aċċess u ta' interkonnnessjoni bejniethom, b'mod partikolari arrangamenti transkonfini, bla hšara għar-regoli tal-kompetizzjoni tat-Trattat. Fil-kuntest tal-ksib ta' suq aktar effiċjenti, u verament pan-Ewropew,

(1) ĠU Ċ 365 E, tad-19.12.2000, p. 215 u ĠU Ċ 270 E, tal-25.9.2001, p. 161.

(2) ĠU Ċ 123, tal-25.4.2001, p. 50.

(3) Opinjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-1 ta' 2001 (ĠU Ċ 277, ta' l-1.10.2001, p2), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tas-17 ta' Settembru 2001 (ĠU Ċ 337, tat-30.11.2001, p. 1) u Deciżjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2001 (għada mhux publikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Deciżjoni tal-Kunsill ta' l-14 ta' Frar 2002.

(4) Ara paġna 33 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali.

(5) Ara paġna 21 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali.

(6) ĠU L 281, tat-23.11.1995, p. 51.

(7) ĠU L 196, 05.8.1993, p. 48.

- b'kompetizzjoni effettiva, aktar għażla u servizzi kompetittivi lill-konsumaturi, impriż li jirċievu talbiet għall-aċċess jew inter-konnessjoni għandhom fil-prinċipju jikkonkludu dawn l-arranġamenti fuq bażi kummerċjali u jinnegozjaw *in bona fede*.
- (6) Fi swieq fejn għad baqa' differenzi kbar fis-saħħa ta' l-innegozjar bejn l-impriżi, u fejn xi impriżi joqgħodu fuq l-istruttura fornuta minn oħrajn għat-twassil tas-servizzi tagħhom, huwa xieraq li jiġi stabbilit qafas biex jiġi żgurat li s-suq jiffunzjona b'mod effettiv. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandu jkollhom is-setgħa li jiżguraw, fejn in-negozjati kummerċjali jfallu, aċċess u inter-konnessjoni adegwati u l-interoperabilità ta' servizzi fl-interess ta' l-utent finali. B'mod partikolari, jistgħu jiżguraw konnettività tarf ma tarf billi jimponu obbligi proporzjonati fuq l-impriżi li jikkontrollaw l-aċċess għall-utent finali. Il-kontroll tal-mezzi ta' l-aċċess jista' jinvolvi l-propjetà jew il-kontroll tal-konnessjoni fizika ma l-utent finali (sew jekk fiss jew mobbli), u/jew il-kapaċità li jiġi mibdul jew irtirat in-numru jew in-numri nazzjonali meħtieġa għall-aċċess tal-punt tat-terminazzjoni tan-*network* ta' l-utent finali. Dan ikun il-każ per eżempju jekk l-operaturi ta' *network* jirrestringu b'mod mhux raġonevoli l-għażla ta' l-utent finali għall-aċċess ta' *portals* u servizzi ta' l-Internet.
- (7) Miżuri legali jew amministrattivi nazzjonali li jorbtu t-termini u l-kondizzjonijiet għall-aċċess jew l-inter-konnessjoni għall-attivitajiet ta' parti li tfittex l-inter-konnessjoni, u speċifikament sal-livell ta' l-investment tagħha fl-infrastruttura tan-*network*, u mhux għas-servizzi ta' inter-konnessjoni jew aċċess fornuti, jistgħu jgħallqu d-distorsjoni tas-suq, u jistgħu għalhekk ma jkunx kompatibbli mar-regoli tal-kompetizzjoni.
- (8) L-operaturi tan-*networks* li jikkontrollaw l-aċċess lill-klijenti tagħhom stess jagħmlu dan fuq il-baži ta' numri jew indirizzi uniċi minn firxa ta' numeri jew indirizzi publikat. Operaturi oħra ta' *networks* għandhom għandhom ikunu jistgħu jwasslu t-traffiku lill-klijenti tagħhom, u għalhekk għandhom ikunu jistgħu jinterkonnettjaw direttament jew indirettament ma' xulxin. Id-drittijiet u l-obbligi eżistenti għan-negozjar ta' inter-konnessjoni għandhom għalhekk jinżammu fis-seħħ. Huwa għalhekk adattat ukoll li jinżammu fis-seħħ l-obbligi li kienu stipulati qabel fid-Direttiva 95/47/KE li teħtieġ li n-*networks* ta' komunikazzjonijiet elettronici kompletament diġitali wżati għad-distribuzzjoni tas-servizzi tat-televiżjoni u miftuħa għall-pubbliku jkunu kapaċi li jiddistribwixxu servizzi u programmi ta' televiżjoni bi skrin wiesa, sabiex l-utenti jkunu kapaċi li jirċievu dawk il-programmi fil-format li bih jiġu trasmessi.
- (9) L-interoperabilità hija ta' benefiċċju għall-utenti finali u hija mira importanti ta' dan il-qafas regolatorju. L-inkoraġġiment ta' l-interoperabilità huwa wiehed mill-miri għall-awtoritajiet regolatorji nazzjonali kif stipulat f'dan il-qafas, li jipprovdi wkoll biex il-Kummissjoni tippublika lista ta' l-*standards* u/jew speċifikazzjonijiet li jkopru il-forniment ta' servizzi, *interfaces* tekniċi u/jew funzjonijiet ta' *networks*, bhala l-baži biex tinkoraġġixxi ta' l-amonizzazzjoni fil-komunikazzjonijiet elettronici. L-Istati membri għandhom jinkoraġġixxu l-użu ta' l-*standards* u/jew speċifikazzjonijiet ippublikati safejn huwa stretta-ment meħtieġ biex tiġi żgurata l-interoperabilità ta' servizzi u biex tittejjeb il-libertà ta' l-għażla għall-utenti.
- (10) Ir-regoli tal-kompetizzjoni weħidhom jistgħu ma jkunux suffiċjenti biex jiżguraw id-diversità kulturali u l-pluraliżmu fix-xandir fil-qasam tat-televiżjoni diġitali. Id-Direttiva 95/47/KE pprovdiet qafas regolatorju inizzjali għall-industrija naxxenti tat-televiżjoni diġitali li għandu jiġi miżmum fis-seħħ, inkluż b'mod partikolari l-obbligu li jiġi furnut aċċess kondizzjonat b'termini ġusti, raġonevoli u mhux diskriminatorji, sabiex jiġi żgurat li varjetà wiesa' ta' programmi u servizzi tkun disponibbli. L-iżviluppi teknoloġici u tas-suq jagħmlu meħtieġa r-reviżjoni ta' dawn l-obbligi fuq baži regolari, jew minn xi Stat Membru għas-suq nazzjonali tiegħu jew mill-Kummissjoni għall-Komunità, b'mod partikolari biex jiġi stabbilit jekk hemmx ġustifikazzjoni għall-estensjoni ta' l-obbligi għal *gateways* godda, bħal gwidi elettronici tal-programmi (EPGs) u *interfaces* ta' programmi ta' applikazzjoni (APIs), sal-limitu li huwa meħtieġ biex tiġi żgurata l-aċċessibilità għall-utenti finali ta' servizzi ta' xandir diġitali speċifikati. L-Istati membri jistgħu jispeċifikaw is-servizzi ta' xandir diġitali li għalihom l-aċċess mill-utenti finali għandu jiġi żgurat b'kull mezz leġislattiv, regolatorju jew amministrattiv li huma jqisu meħtieġ.
- (11) L-Istati Membri jistgħu jippermettu wkoll lill-awtorità regolatorja nazzjonali tagħhom li tirrevedi l-obbligi fir-rigward ta' l-aċċess kondizzjonat għal servizzi ta' xandir diġitali sabiex issir stima permezz ta' analiżi tas-suq jekk jirtirawx jew jemendawx il-kondizzjonijiet għall-operaturi li ma jkollhomx setgħa sinjifikanti tas-suq fis-suq relevanti. Dan l-irtirar jew emenda m'għandux jolqot hażin l-aċċess għall-utenti finali ta' dawn is-servizzi jew il-prospetti għal kompetizzjoni effettiva.
- (12) Sabiex tiġi żgurata l-kontinwità ta' ftehim esiżtenti, u biex jiġi evitat vakwu legali, huwa meħtieġ li jiġi żgurat li l-obbligi għall-aċċess u l-interkonnessjoni imposti taht Artikoli 4, 6, 7, 8, 11, 12, u 14 tad-Direttiva 97/33/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 1997 dwar l-interkonnessjoni fit-telekomunikazzjonijiet fir-rigward ta' li jkunu żgurati s-servizz universali u l-interoperabilità permezz ta' l-applikazzjoni tal-prinċipji

ta' forniment ta' *network* miftuh (ONP) ⁽¹⁾, obbligi dwar aċċess speċjali mposti taht Artikolu 16 tad-Direttiva 98/10/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 1998 dwar l-applikazzjoni tal-forniment ta' *network* miftuh (ONP) għat-telefonija bil-voċi u dwar servizzi universali għat-telekomunikazzjonijiet f'ambjent kompetittiv ⁽²⁾, u l-obbligi li jikkonċernaw il-forniment ta' kapacità ta' trasmissjoni b'linja mikrija taht id-Direttiva tal-Kunsill 92/44/KEE tal-5 ta' Ġunju 1992 dwar l-applikazzjoni tal-provista ta' *network* miftuh għal linji mikrija ⁽³⁾, huma inizjalment miġjuba 'l quddiem fil-qafas ġdid regolatorju, iżda li jkunu suġġetti għal reviżjoni immedjata fid-dawl tal-kondizzjonijiet prevalenti tas-suq. Din ir-reviżjoni għandha wkoll tiġi estiża għal dawk l-organizzazzjonijiet koperti bir-Regolament (KE) Nru 2887/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar l-aċċess diżassoċjat mal-linja lokali ⁽⁴⁾.

- (13) Din ir-reviżjoni għandha titwettaq bl-użu ta' analiżi ekonomiku tas-suq bażat fuq il-metodoloġija tal-liġi dwar il-kompetizzjoni. L-ghan huwa li jitnaqqsu r-regoli speċifiċi tas-settur *ex ante* progressivament hekk kif il-kompetizzjoni fis-suq tiżviluppa. Madankollu l-proċedura għandha wkoll tiehu kont tal-problemi transitorji fis-suq bħalma huma dawk relatati mar-*roaming* internazzjonali u l-possibiltà li jinholqu sitwazzjonijiet ta' kongestjoni ġodda bħala riżultat ta' l-iżvilupp teknoloġiku, li jista' jhejtieg regolamentazzjoni *ex ante*, per eżempju fiż-żona ta' aċċess għan-*networks* b'firxa wiesgħa. Jista' jkun il-każ li l-kompetizzjoni tiżviluppa b'veloċitajiet differenti fis-setturi differenti tas-suq u fi Stati Membri differenti, u l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom ikunu jistgħu li jirrilassaw l-obbligiregulatorji f'dawk is-swieq fejn il-kompetizzjoni tkun qed twassal ir-riżultati mixtieqa. Sabiex jiġi żgurat li l-partecipanti fis-suq f'ċirkostanzi simili jiġu trattati b'mod simili fi Stati Membri differenti, il-Kummissjoni għandha tkun kapaci li tiżgura l-applikazzjoni armonizzata tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u l-awtoritajiet nazzjonali fdati bl-implimentazzjoni tal-liġi dwar il-kompetizzjoni għandhom, fejn xieraq, jikkoordinaw l-azzjonijiet tagħhom biex jiġi żgurat li l-aktar rimedju adatt jiġi applikat. Il-Komunità u l-Istati Membri tagħha dahlu f'obbligi dwar l-interkonnessjoni ta' *networks* ta' telekomunikazzjonijiet fil-kuntest tal-ftehim ta' l-Organizzazzjoni dinjija tal-Kummerċ dwar it-telekomunikazzjonijiet bażiċi u dawn l-obbligi għandhom jiġu rispettati.
- (14) Id-Direttiva 97/33/KE tistipula firxa ta' obbligi li għandhom jiġu mposti fuq impriżi impriżi li għandhom sahha sinjifikanti fis-suq, jiġifieri t-trasparenza, n-non-diskriminazzjoni, s-separazzjoni tal-kontabilità, l-aċċess, u

l-kontroll tal-prezzijiet inkluża l-orjentazzjoni ta' l-ispiza. Il-firxa ta' l-obbligi possibbli għandha tiġi miżmuma fis-sehh iżda, b'żieda, għandhom jiġu stabbiliti bħala sett ta' obbligi massimi li jistgħu jiġu applikati għal impriżi, sabiex tiġi evitata ir-regolamentazzjoni żejda. Eċċezzjonalment, sabiex ikun hemm konformità ma' l-obbligi internazzjonali jew mal-liġi tal-Komunità, jista' jkun adatt li jiġu mposti obbligi għall-aċċess jew interkonnessjoni fuq il-partecipanti kollha tas-suq, kif inhu l-każ fil-present għas-sistemi ta' aċċess kondizzjonat għas-servizzi tat-televiżjoni diġitali.

- (15) L-impożizzjoni ta' obbligu speċifiku fuq impriża b'sahha sinjifikanti fis-suq ma tehtiegħ analiżi addizzjonali tas-suq iżda ġustifikazzjoni li l-obbligu in kwisjoni huwa xieraq u proporzjonat b'relazżjoni man-natura tal-problema identifikata.
- (16) It-trasparenza tat-termini u l-kondizzjonijiet għall-aċċess u l-interkonnessjoni, nklużi l-prezzijiet, isservi biex jithaffu n-negozjati, jiġu evitati dispuṭi u tinghata kunfidenza lill-partecipanti tas-suq li servizz mhux qed jiġi fornut b'kondizzjonijiet diskriminatorji. L-ċarezza u t-trasparenza ta' l-*interfaces* tekniċi jistgħu jkunu partikolarment importanti biex tiġi żgurata l-interoperabilità. Fejn awtorità regolatorja nazzjonali timponi obbligi biex tagħmel pubbliku it-tagħrif, tista' wkoll tispeċifika l-mod li bih l-informazzjoni għandha tintgħamel disponibbli, billi tkopri per eżempju t-tip ta' publikazzjoni (karta u/jew elettronika) u jekk tkunx bla hlas jew le, waqt li jittiehed kont tan-natura u l-ghan ta' l-informazzjoni konċernata.
- (17) Il-prinċipju ta' non-diskriminazzjoni jiżgura li impriżi li għandhom is-sahha fis-suq ma jgħawgħux il-kompetizzjoni, b'mod partikolari fejn ikunu imprimriżi vertikalmnt integrati li jfornu servizzi lill-impriżi li magħhom jikkompetu fi swieq *downstream*.
- (18) Is-separazzjoni tal-kontabilità tippermetti li trasferimenti nterni tal-prezzijiet ikunu jidhru, u tippermetti lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali li jivverifikaw il-konformità ma' l-obbligobbligi għan-non-diskriminazzjoni fejn japplika. F'dan ir-rigward il-Kummissjoni ppublikat ir-Rakkomandazzjoni 98/322/KE tat-8 ta' April 1998 dwar l-interkonnessjoni f'suq tat-telekomunikazzjonijiet liberalizzat (Taqsisma 2 – separazzjoni tal-kontabilità u kontabilità ta' l-ispiza) ⁽⁵⁾.
- (19) L-obbligu ta' l-aċċess għall-infrastruttura tan-*networks* jista' jkun ġustifikat bħala mezz biex tiżdied il-kompetizzjoni, iżda l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jibbilanċjaw id-drittijiet tas-sid ta' l-infrastruttura biex jisfrutta l-infrastruttura tiegħu għall-benefiċċju tiegħu stess, u d-drittijiet ta' fornituri oħra ta' servizzi li jkollhom aċċess

(1) ĠU L 199, tas-26.7.1997, p. 32. Direttiva kif l-aħhar emendata bid-Direttiva 98/61/KE (ĠU L 268, tat-3.10.1998, p. 37).

(2) ĠU L 101, 01.4.1998, p. 24.

(3) ĠU L 165, tad-19.6.1992, p. 27. Direttiva kif l-aħhar emendata bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni Nru 98/80/KE (ĠU L 14, ta' l-20.1.1998, p. 27).

(4) ĠU L 366, tat-30.12.2000, p. 4.

(5) ĠU L 141, tat-13.5.1998, p. 6.

- ghall-facilitajiet li huma essenzjali għall-forniment ta' servizzi kompetitivi. Fejn obbligi huma mposti fuq operaturi li jehtieghom li jissodisfaw talbiet raġonevoli għall-aċċess għall-elementi ta' *networks* u facilitajiet assoċjati u l-użu tagħhom, dawk it-talbiet għandhom jiġu rifjutati biss fuq il-bażi ta' kriterji oġġettivi bħalma huma l-kapaċità teknika jew il-htieġa li tinzamm l-integrità tan-*network*. Fejn l-aċċess jiġi rifjutat, il-parti milquta tista' tissottometti l-każ għall-proċedura għar-risoluzzjoni tad-disputi msemmija f'Artikoli 20 u 21 tad-Direttiva 2002/21/EC (Direttiva Kwadru). Operatur li għandu mposti fuqu l-obbligi ta' aċċess ma jistgħax ikun mehtieġ li jforni tipi ta' aċċess li ma jkunux fis-setgħa tiegħu li jforni. L-impożizzjoni mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali ta' obbligu ta' aċċess li jżid il-kompetizzjoni fuq medda qasira ta' żmien m'għandux inaqqas l-inċentivi għall-kompetitivi li jinvestu f'facilitajiet alternattivi li jiżguraw aktar kompetizzjoni fuq medda taż-żmien fit-tul. Il-Kummissjoni ppublikat Avviż dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni għall-ftehim ta' aċċess fis-settur tat-telekomunikazzjonijiet ⁽¹⁾ li jindirizza dawn il-kwistjonijiet. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali nazzjonali jistgħu jimponu kondizzjonijiet tekniċi u ta' operazzjoni fuq il-fornitur u/jew benefiċjarji ta' aċċess obligatorju skond il-liġi tal-Komunità. B'mod partikolari l-impożizzjoni ta' standards tekniċi għandha tikkonforma mad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistipula proċedura għall-forniment ta' informazzjoni fil-qasam ta' l-*standards* u r-regolamenti tekniċi u ta' regoli ta' Servizzi ta' Soċjetà ta' l-*Informazzjoni* ⁽²⁾.
- (20) Il-kontroll tal-prezzijiet jista' jkun mehtieġ meta l-analiżi tas-suq fsuq partikolari juri kompetizzjoni ineffiċjenti. L-intervent regolatorju jista' jkun relattivament hafif, bħal obbligu li l-prezzijiet għall-*għażla* tal-*carrier* ikunu raġonevoli kif stipulati fid-Direttiva 97/33/KE, jew hafna aktar tqil bħal obbligu li l-prezzijiet ikunu orjentati ma' l-ispiza biex tiġi provduta ġustifikazzjoni shiha għal dawk il-prezzijiet fejn il-kompetizzjoni ma tkunx b'sahhitha biżżejjed biex tipprevjeni prezzijiet eċċessivi. B'mod partikolari, operaturi b'sahha sinjifikanti fis-suq għandhom jevitaw il-kompressjoni tal-prezzijiet b'mod li d-differenza bejn il-prezz tagħhom bl-*imnut* u l-prezzijiet għall-interkonnexxjoni mitluba mill-kompetitivi li jfornu servizzi bl-*imnut* simili ma tkunx adegwata biex tiżgura kompetizzjoni sostenibbli. Fejn awtorità regolatorja nazzjonali tikkalkola l-ispejjeż magħmula fl-*istabbiliment* ta' servizz obligatorju taht din id-Direttiva, huwa xieraq li jiġi permess qliegh raġonevoli fuq il-kapital investit inklużi l-ispejjeż adatt tal-haddiema u l-bini, mal-valur tal-kapital aġġustat fejn mehtieġ biex jirrifletti l-valur kurrenti ta' l-*assi* u l-*effiċjenza* ta' l-operazzjonijiet. Il-metodu għall-*irkupru* ta l-ispejjeż għandu jkun adatt għaċ-*ċirkostanzi* waqt li jittiehed kont tal-htieġa li tiġi mhegġa l-*effiċjenza* u l-kompetizzjoni sostenibbli u li jkunu massimizzati l-benefiċċji għall-konsumatur.
- (21) Fejn awtorità regolatorja nazzjonali nazzjonali timponi obbligi li tiġi implimentata sistema ta' *cost-accounting* sabiex jiġu appoġġati l-kontrolli tal-prezzijiet, tista' hi stess twettaq verifika ta' kull sena biex tiżgura l-klonformità ma dik is-sistema ta' *cost-accounting*, basta li jkollha l-persunal kwalifikat mehtieġ, jew tista' tehtieġ li l-verifika titwettaq minn korp iehor kwalifikat, indipendenti mill-operatur konċernat.
- (22) Il-pubblikazzjoni ta' l-*informazzjoni* mill-Istati Membri għandha tiżgura li l-partecipanti fis-suq u partecipanti potenzjali godda fis-suq jifhmu d-drittijiet u l-obbligi tagħhom, u jkunu jafu fejn isibu l-*informazzjoni* dettaljata rilevanti. Il-pubblikazzjoni fil-*gazzetta* nazzjonali tgħin lill-partijiet interessati fl-Istati Membri l-oħra jsibu l-*informazzjoni* rilevanti.
- (23) Sabiex jiġi żgurat li s-suq pan-Ewropew fil-komunikazzjonijiet elettronici jkun effettiv u effiċjenti, il-Kummissjoni għandha tissorvelja u tippublika l-*informazzjoni* dwar il-*hlasi* li jikkontribwixxu biex jiġu determinati l-prezzijiet għall-*utenti* finali.
- (24) L-*izvilupp* tas-suq fil-komunikazzjonijiet elettronici, bl-*infrastruttura* assoċjata tiegħu, jista' jkollu effetti hżiena fuq l-*ambjent* u fuq il-*pajsaġġ*. L-Istati Membri għandhom għalhekk jissorveljaw dan il-proċess u, fejn mehtieġ, jiehdu azzjoni biex jimminimizzaw effetti bħal dawn permezz ta' ftehim adatti u *arrangamenti* oħra ma l-awtoritajiet rilevanti.
- (25) Sabiex tiġi determinata l-applikazzjoni korretta tal-liġi tal-Komunità, il-Kummissjoni għandha l-htieġa li tkun taf liema *imprimpriżi* jkunu ġew identifikati bħala li għandhom setgħa sinjifikanti fis-suq u liema obbligi jkunu tqieghedu fuq il-partecipanti tas-suq mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali. B'żieda mal-pubblikazzjoni nazzjonali ta' din l-*informazzjoni*, huwa għalhekk mehtieġ għall-Istati Membri li jibgħatu din l-*informazzjoni* lill-Kummissjoni. Fejn l-Istati Membri huma mehtieġa li jibagħtu l-*informazzjoni* lill-Kummissjoni, dan jista' jsir f'format elettroniku, bla *hsara* li jkunu miftiehma proċeduri xierqa ta' awtentikazzjoni.
- (26) Minhabba l-pass ta' l-*izviluppi* teknoloġiċi u dawk tas-suq, l-*implimentazzjoni* ta' din id-Direttiva għandha tiġi

⁽¹⁾ ĠU Ċ 265, tat-22.8.1998, p. 2.

⁽²⁾ ĠU L 204, tal-21.7.1998, p. 37. Direttiva kif emendata bid-Direttiva 98/48/KE (ĠU L 217, tal-5.8.1998, p. 18).

riveduta fi żmien tliet snin mid-data ta' l-applikazzjoni tagħha biex jiġi stabbilit jekk hix tilhaq il-miri tagħha.

l-miri mixtieqa jinkisbu. Aċċess f'din id-Direttiva ma tirreferix għall-aċċess mill-utenti finali.

- (27) Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġi adottati skond id-Direttiva tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni ⁽¹⁾.

Artikolu 2

Tifsiriet

- (28) Minhabba li l-miri ta' l-azzjoni proposta, jiġifieri l-istabbiliment ta' qafas armonizzat għar-regolamentazzjoni ta' l-aċċess għal u l-interkonnnessjoni tan *networks* ta' komunikazzjonijiet elettronici u faċilitajiet assoċjati, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għandhom għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti ta' l-azzjoni, jinkisbu ahjar fil-livell tal-Komunità, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat f'Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stipulat f'dak Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx l-hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex jinkisbu dawk il-miri,

Għall-ghanijiet ta' din id-Direttiva t-tifsiriet stipulati f'Artikolu 2 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadra) għandhom japplikaw.

It-tifsiriet li ġejjin għandhom japplikaw ukoll:

- (a) "aċċess" tfisser it-tagħmil disponibbli ta' faċilitajiet u/jew servizzi, lill-impriza oħra, taht kondizzjonijiet definiti, fuq bażi jew esklussiva jew mhux esklussiva, għall-ghan tal-forniment ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici. Tkopri fost hwejjeġ oħra: aċċess għall-elementi ta' *network* u faċilitajiet assoċjati, li jista' jinvolvi l-konnnessjoni ta' tagħmir, b'mezzi fissi jew mhux fissi (b'mod partikolari dan jinkludi aċċess ma linja lokali u għal faċilitajiet u servizzi meħtieġa għall-forniment ta' servizzi fuq il-linja lokali), aċċess għal infrastruttura fiżika li tinkludi bini, kanali u arbli; l-aċċess għal sistemi relevanti ta' *software* inklużi s-sistemi ta' sostenn operazzjonali, aċċess għat-traduzzjoni tan-numru jew għal sistemi li joffru funzjonalità ekwivalenti, aċċess għal *networks* fissi u mobbli, b'mod partikolari għar-*roaming*, aċċess għal sistemi ta' aċċess kondizzjonat għall-servizzi tat-televiżjoni diġitali; aċċess għal servizzi ta' *network* virtwali;
- (b) "interkonnnessjoni" tfisser il-konnnessjoni fiżika u loġika ta' *networks* pubbliċi ta' komunikazzjonijiet wżati mill-istess impriza jew waħda differenti sabiex tippermetti lill-utenti ta' impriza waħda li jikkomunikaw ma utenti ta' l-istess impriza jew oħra, jew li jkollhom aċċess għal servizzi provduti minn impriza oħra. Is-servizzi jistgħu jiġu fornuti mill-partijiet involuti jew minn partijiet oħra li jkollhom aċċess għan-*network*. L-interkonnnessjoni hija tip speċifiku ta' aċċess implimentat bejn operaturi ta' *networks* pubbliċi;
- (ċ) "operatur" tfisser impriza li tforni jew tawtorizza l-provvista ta' *network* pubbliku ta' komunikazzjonijiet jew faċilità assoċjata;
- (d) "servizz tat-televiżjoni bi skrin wiesa" tfisser servizz tat-televiżjoni li jkun jikkonsisti kollu kemm hu jew f'parti minnu minn programmi prodotti u editjati li għandhom jintwerew fl-gholi shih ta' format bi skrin wiesa'. Il-format 16:9 huwa format ta' referenza għas-servizzi tat-televiżjoni bi skrin wiesa';
- (e) "linja lokali" tfisser iċ-ċirkwit fiżiku li jqabbaq il-punt tat-terminazzjoni tan-*network* fil-post ta' l-abbonat mal-qafas prinċipali ta' distribuzzjoni jew faċilità ekwivalenti fin-*network* tat-telefon pubbliku fiss.

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

IL-KAPITOLU I

KAMP TA' APPLIKAZZJONI, MIRI U TIFSIRIET

Artikolu 1

Kamp ta' applikazzjoni u miri

1. Fi hdan il-qafas stipulat fid-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadra), din id-Direttiva tarmonizza l-mod li bih l-Istati Membri jirregolaw l-aċċess għal, u l-interkonnnessjoni ma', *networks* ta' komunikazzjonijiet elettronici u faċilitajiet assoċjati. L-ghan huwa li jiġi stabbilit qafas regolatorju, skond il-prinċipji tas-suq intern, għar-relazzjonijiet bejn il-fornituri ta' *networks* u servizzi li ser jirriżultaw f'kompetizzjoni sostenibbli, interoperabilità ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici u benefiċċji għall-konsumatur.

2. Din id-Direttiva tistabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi għall-operaturi u għall-impriimpriżi li jfittxu interkonnnessjoni u/jew aċċess għan-*networks* tagħhom jew faċilitajiet assoċjati. Tistabbilixxi l-miri għall-awtoritajiet regolatorji nazzjonali nazzjonali fir-rigward ta' l-aċċess u l-interkonnnessjoni, u tistipula l-proċeduri biex tiżgura li l-obbligi imposti mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali nazzjonali jiġu riveduti, u fejn xieraq, irtirati malli

⁽¹⁾ ĠU L 184, tas-17.7.1999, p. 23.

IL-KAPITOLU II

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 3

Qafas ġenerali għall-aċċess u l-interkonnessioni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ma jkun hemm ebda restrizzjonijiet li jipprevjenu imprizi fl-istess Stat Membru jew fi Stati Membri differenti milli jinnegozjaw bejniethom ftehim jew arranġamenti tekniċi u kummerċjali għall-aċċess u/jew interkonnessioni, skond il-liġi tal-Komunità. L-impriza li titlob aċċess jew interkonnessioni m'għandhiex il-htieġa li tkun awtorizzata li topera fl-Istat Membru fejn l-aċċess jew l-interkonnessioni tintalab, jekk ma tkunx qed tforni servizzi jew ma tkunx topera network f'dak l-Istat Membru.

2. Mingħajr preġudizzju għal Artikolu 31 tad-Direttiva 2002/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar is-servizz universali u drittijiet ta' l-utenti li jirrelataw ma' *networks* u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici (Direttiva ta' Servizz Universali) ⁽¹⁾, l-Istati Membri m'għandhomx iżommu fis-sehh miżuri legali jew amministrattivi li jobbligaw lill-operaturi, meta jagħtu aċċess jew interkonnessioni, li joffru termini u kondizzjonijiet differenti lil imprizi differenti għall-servizzi ekwivalenti u/jew jimponu obbligi li m'humiex relatati ma' l-aċċess u servizzi ta' interkonnessioni attwalment fornuti mingħajr preġudizzju għall-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Anness li jinsab mad-Direttiva 2002/20/KE (Direttiva ta' Awtorizzazzjoni).

Artikolu 4

Drittijiet u obbligi għall-imprizi

1. L-operaturi tar-networki pubbliċi ta' komunikazzjonijiet għandu jkollhom dritt u, meta jintalbu minn imprizi oħra hekk awtorizzati, obligazzjoni li jinnegozjaw interkonnessioni ma' xulxin għall-ghan li jfornu servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli pubblikament, sabiex tiġi żgurata provista u interoperabilità ta' servizzi mal-Komunità kollha. L-operaturi għandhom joffru aċċess u interkonnessioni lill-imprizi oħra fuq termini u kondizzjonijiet konsistenti ma l-obbligi imposti mill-awtorità regolatorja nazzjonali skond Artikoli 5, 6, 7 u 8.

2. In-*networks* pubbliċi ta' komunikazzjonijiet elettronici stabbiliti għad-distribuzzjoni ta' servizzi tat-televiżjoni diġitali għandhom ikunu kapaċi li jidistribwixxu servizzi u programmi tat-televiżjoni bl-istampa wiesa'. L-operaturi ta' networki li jirċievu u jiddistribwixxu servizzi jew programmi tat-televiżjoni bl-istampa wiesa' għandhom iżommu fis-sehh dak il-format ta' stampa wiesa'.

⁽¹⁾ Ara paġna 51 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali.

3. Mingħajr preġudizzju għal Artikolu 11 tad-Direttiva 2002/20/KE (Direttiva ta' l-Awtorizzazzjoni), l-Istati Membri għandhom jehtieġu li imprizi li jakkwistaw informazzjoni minn impriza oħra qabel, matul jew wara l-proċess tan-negozjar ta' l-arranġamenti għall-aċċess jew interkonnessioni jużaw dik l-informazzjoni unikament għall-ghan li għalih kienet provduta u li jirrespettaw f'kull waqt il-kunfidenzjalità ta' l-informazzjoni trasmessa jew maħżuna. L-informazzjoni riċevuta m'għandhiex tkun mghoddija lil xi parti oħra, b'mod partikolari dipartimenti oħra, sussidjarji jew sħab, li għalihom dik l-informazzjoni tista tipprovdi vantaġġ kompetittiv.

Artikolu 5

Setgħat u responsabbiltajiet ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali fir-rigward ta' aċċess u interkonnessioni

1. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom, waqt li jagixxu biex jilhqnu l-miri stipulati f'Artikolu 8 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru), iheggu u fejn xieraq jiżguraw, skond id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, aċċess u interkonnessioni adegwati, u interoperabilità ta' servizzi, waqt li jeżerċitaw ir-responsabbiltà tagħhom b'mod li jippromwovi l-effiċjenza, il-kompetizzjoni sostenibbli, u jagħtu l-benefiċċju massimu lill-utenti finali.

B'mod partikolari, mingħajr preġudizzju għall-miżuri li jistgħu jittieħdu fir-rigward ta' imprizi b'saħħa sinjifikanti fis-suq skond Artikolu 8, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom ikunu jistgħu jimponu:

- (a) sal-limitu li huwa meħtieġ biex tiġi żgurata konnettività tarf sa tarf, obbligi fuq l-imprizi li jikkontrollaw l-aċċess għall-utenti finali, inkluż f'każi ġustifikati l-obbligazzjoni li jagħmlu interkonnessioni tar-*network* tagħhom fejn dan ma jkunx diġà l-każ;
- (b) sal-limitu li huwa meħtieġ biex tiġi żgurata l-aċċessibilità għall-utenti finali għall-servizzi tar-radju diġitali u x-xandir tat-televiżjoni speċifikati mill-Istat Membru, obbligi fuq l-operaturi li jipprovdu aċċess għall-facilitajiet l-oħra msemmija f'Anness I, Taqsima II dwar kondizzjonijiet ġusti, raġonevoli u mhux diskriminatorji.

2. Meta jipprovdu obbligi fuq operatur biex jipprovdi aċċess skond Artikolu 12, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jistipulaw kondizzjonijiet tekniċi jew operazzjonali li għandhom jit-harsu mill-fornitur u/jew il-benefiċjarji ta' dak l-aċċess skond il-liġi tal-Komunità, fejn meħtieġ biex tiġi żgurata l-operazzjoni normali tar-*network*. Kondizzjonijiet li jirreferi għall-implimentazzjoni ta' *standards* tekniċi speċifiċi jew speċifikazzjonijiet għandhom jirrispettaw Artikolu 17 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru).

3. L-obbligi u l-kondizzjonijiet imposti skond il-paragrafi 1 u 2 għandhom ikunu oġġettivi, trasparenti, proporzjonati u mhux diskriminatorji, u għandhom jiġu mplimentati skond il-proċedura msemmija f'Artikoli 6 u 7 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru).

4. Fir-rigward ta' l-aċċess u l-interkonnessioni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità regolatorja nazzjonali nazzjonali jkollha s-setgħa li tintervjeni fuq l-inizjattiva tagħha stess fejn gus-tifikat jew, fin-nuqqas ta' ftehim bejn l-imprizi, fuq talba ta' xi wiehed mill-partijiet involuti, sabiex tiżgura l-għanijiet tal-politika ta' Artikolu 8 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru), skond id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva u l-proċeduri msemmija f'Artikoli 6 u 7, 20 u 21 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru).

(ii) sistemi għall-aċċess kondizzjonali u faċilitajiet assoċjati ohra,

ma jintlaqtux hazin b'dik l-emenda jew b'dak l-irtirar.

Perjodu adatt ta' avviż għandu jingħata lill-partijiet affettwati b'dik l-emenda jew b'dak l-irtirar tal-kondizzjonijiet.

4. Il-kondizzjonijiet applikati skond dan l-Artikolu huma min-ghajr preġudizzju għall-abbiltà ta' l-Istati Membri li jimponu obbligi b'relazzjoni ma' l-aspett ta' presentazzjoni ta' gwidi elettronici ta' programmi u faċilitajiet ta' elenku ta' navigazzjoni simili.

IL-KAPITOLU III

OBBLIGI FUQ L-OPERATORI U PROĊEDURI GħAR-REVIZJONI TAS-SUQ

Artikolu 6

Sistemi ta' aċċess kondizzjonali u faċilitajiet ohra

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, b'relazzjoni ma' aċċess kondizzjonat għas-servizzi ta' televiżjoni u ta' radju diġitali mxandra lit-tele spettaturi u semmiegħa fil-Komunità, irrispettivament mill-mezz ta' trasmissjoni, il-kondizzjonijiet stipulati f'Anness I, Taqsima I japplikaw.

2. Fid-dawl ta' l-iżviluppi tas-suq u dawk teknoloġiċi, Anness I jista' jiġi emendat skond il-proċedura msemmija f'Artikolu 14(3).

3. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-awtorità regolatorja nazzjonali, kemm jista' jkun malajr wara d-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva u perjodikament wara, li tirvedi l-kondizzjonijiet applikati skond dan l-Artikolu, billi twettaq analiżi tas-suq skond l-ewwel paragrafu ta' Artikolu 16 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru) biex tistabbilixxi jekk iżzomx, temendax jew tirtirax il-kondizzjonijiet applikati.

Fejn, bħala riżultat ta' dan l-analiżi tas-suq, l-awtorità regolatorja nazzjonali ssib li operatur wiehed jew aktar ma jkollhomx sahha sinjifikanti tas-suq fis-suq relevanti, hija tista' temenda jew tirtira l-kondizzjonijiet fir-rigward ta' dawk l-operaturi, skond il-proċeduri msemmija f'Artikoli 6 u 7 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru), biss sal-limitu li:

(a) l-aċċessibilità għall-utenti finali għax-xandir bir-radju u bit-televiżjoni u l-kanali u s-servizzi tax-xandir speċifikati skond Artikolu 31 tad-Direttiva 2002/22/KE (Direttiva Servizz Unversali) ma jintlaqtux hazin b'dik l-emenda jew dak l-irtirar, u

(b) il-prospetti għall-kompetizzjoni effettiva fis-swieq għal:

(i) servizzi bl-imnut ta' xandir bit-televiżjoni u bir-radju diġitali, u

Artikolu 7

Revizjoni ta' l-obbligi ta' qabel għall-aċċess u l-interkonnessioni

1. L-Istati Membri għandhom iżommu fis-seħh l-obbligi kollha fuq l-imprizi li jfornu *networks* u/jew servizzi ta' komunikazzjonijiet pubbliċi jikkonċernaw l-aċċess u l-interkonnessioni li kienu fis-seħh qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva taht Artikoli 4, 6, 7, 8, 11, 12, u 14 tad-Direttiva 97/33/KE, Artikolu 16 tad-Direttiva 98/10/KE, u Artikoli 7 u 8 tad-Direttiva 92/44/KE, sa dak iż-żmien li dawk l-obbligi jkunu ġew riveduti u determinazzjoni magħmul skond il-paragrafu 3.

2. Il-Kummissjoni għandha tindika s-swieq relevanti għall-obbligi imsemmija fil-paragrafu 1 fir-rakkomandazzjoni inizjali dwar swieq ta' prodotti u servizzi relevanti u d-Deċiżjoni li tidentifika swieq transnazzjonali li għandhom jiġu adottati skond Artikolu 15 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru).

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, malajr kemm jista' jkun wara d-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva, u perjodikament wara, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jwettqu analiżi tas-suq skond Artikolu 16 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru) biex jiġi stabbilit jekk iżommu fis-seħh, jemendawx jew jirtirawx dawn l-obbligi. Perjodu adatt ta' avviż għandu jingħata lill-partijiet affettwati minn dak l-emendar jew dak l-irtirar ta' l-obbligi.

Artikolu 8

Impożizzjoni, emendar jew irtirar ta' l-obbligi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jkollhom is-setgħa li jimponu l-obbligi identifikati f'Artikoli 9 sa 13.

2. Fejn operatur huwa identifikat bħala li jkollu sahha tas-suq sinjifikanti f'suq speċifiku bħala riżultat ta' l-analiżi tas-suq imwettaq skond Artikolu 16 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru),

l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jimponu l-obbligi stipulati f'Artikoli 9 sa 13 ta' din id-Direttiva kif xieraq.

3. Mingħajr preġudizzju għal:

- d-dispożizzjonijiet ta' Artikoli 5(1), 5(2) u 6,
- d-dispożizzjonijiet ta' Artikoli 12 u 13 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru), Kondizzjoni 7 fit-Taqsima B ta' l-Anness li jinsab mad-Direttiva 2002/20/KE (Direttiva ta' Awtorizzazzjoni) kif applikata bis-sahha ta' Artikolu 6(1) ta' dik id-Direttiva, Artikoli 27, 28 u 30 tad-Direttiva 2002/22/KE (Direttiva Servizz Universali) u dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 97/66/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 1997 li tikkonċerna l-ipproċessar ta' tagħrif personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tat-telekomunikazzjonijiet ⁽¹⁾ li fiha obbligi fuq imprizi li ma jkunux dawk identifikati bhala li għandhom sahha tas-suq sinjifikanti, jew
- l-htieġa ta' konformità ma' obbligi nternazzjonali,

l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali m'għandhomx jimponu l-obbligi imniżżla f'Artikoli 9 sa 13 fuq operaturi li ma jkunux ġew identifikati skond il-paragrafu 2.

F'kazijiet eċċezzjonali, meta l-awtorità regolatorja nazzjonali jkollha l-hsieb li timponi fuq operaturi b'sahha sinjifikanti fis-suq obbligi ohra għall-aċċess jew interkonnessjoni barra minn dawk imniżżla f'Artikoli 9 sa 13 ta' din id-Direttiva għandha tibgħat din it-talba lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni, waqt li taġixxi skond Artikolu 14(2), għandha tiehu deċiżjoni li tawtorizza jew tipprevjeni lill-awtorità regolatorja nazzjonali mill-tiehu dawn il-miżuri.

4. L-obbligi imposti skond dan Artikolu għandhom ikunu bbażati fuq in-natura tal-problema identifikata, proporzjonati u ġustifikati fid-dawl tal-miri stipulati f'Artikolu 8 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru). Dawn l-obbligi għandhom ikunu imposti biss wara konsultazzjoni skond Artikoli 6 u 7 ta' dik id-Direttiva.

5. B'relazzjoni mat-tielet inċiż ta' l-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 3, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jinnotifikaw id-deċiżjonijiet li jimponu, jemendaw jew jirtiraw obbligi fuq il-partecipanti fis-suq lill-Kummissjoni, skond il-proċedura msemmija f'Artikolu 7 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru).

Artikolu 9

Obbligu ta' trasparenza

1. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu, skond id-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 8, jimponu obbligi għat-trasparenza b'relazzjoni ma l-interkonnessjoni u/jew aċċess, li

⁽¹⁾ ĠU L 24, tat-30.1.1998, p. 1.

jehtieġu li l-operaturi jagħmlu pubbliku informazzjoni speċifika, bħal informazzjoni dwar il-kontabilità, l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, il-karatteristiċi tar-network, it-termini u kondizzjonijiet għall-forniment u l-użu, u l-prezzijiet.

2. B'mod partikolari fejn operatur ikollu obbligi ta' non-diskriminazzjoni, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jeh-tieġu lil dak l-operatur li jippubblika offerta ta' referenza, li għandha tkun suffiċjentement disassocjat biex jiġi żgurat li l-imprizi ma jiġux mitluba li jhallsu għal faċiltajiet li m'humix mehtieġa għas-servizz mitlub, li tagħti deskrizzjoni ta' l-offerti rilevanti imqasma f'komponenti skond il-htieġiet tas-suq, u t-termini u kondizzjonijiet assocjati inklużi l-prezzijiet. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandha, fost hwejjeġ ohra, tkun tista' timponi bidliet għall-offerti ta' referenza biex tagħti effett lill-obbligi imposti taht din id-Direttiva.

3. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jispeċifikaw l-informazzjoni preċiża li għandha tkun disponibbli, l-livell tad-dettal mehtieġ u l-mod ta' pubblikazzjoni.

4. Minkejja l-paragrafu 3, fejn operatur ikollu obbligi taht Artikolu 12 dwar aċċess disassocjat għall-linja lokali ta' par metalliku milwi, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw il-pubblikazzjoni ta' l-offerta ta' referenza li jkun fiha ta' l-anqas l-elementi stipulati fl-Anness II.

5. Fid-dawl ta' l-iżviluppi tas-suq u dawk teknoloġiċi, l-Anness II jista' jiġi emendat skond il-proċeduri msemmija f'Artikolu 14(3).

Artikolu 10

Obbligu ta' non-diskriminazzjoni

1. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista', skond id-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 8, timponi obbligi ta' non-diskriminazzjoni, b'relazzjoni ma l-interkonnessjoni u/jew l-aċċess.

2. L-obbligi ta' non-diskriminazzjoni għandhom jiżguraw, b'mod partikolari, li l-operatur japplika kondizzjonijiet ekwivalenti f'ċirkostanzi ekwivalenti lill-imprizi ohra li jipprovdu servizzi ekwivalenti, u li jforni servizzi u informazzjoni lill-ohrajn taht l-istess kondizzjonijiet u ta' l-istess kwalità bhala dawk li jforni għas-servizzi tiegħu stess, jew dawk tas-sussidjarji tiegħu jew fi shab miegħu.

Artikolu 11

Obbligu tas-separazzjoni tal-kontabilità

1. Awtorità regolatorja nazzjonali tista', skond id-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 8, timponi obbligi għas-separazzjoni tal-kontabilità b'relazzjoni ma' attivitajiet speċifikati li għandhom x'jaqsmu ma l-interkonnessjoni u/jew l-aċċess.

B'mod partikolari, awtorità regolatorja nazzjonali tista teħtieġ kumpanija integrata vertikament li tagħmel trasparenti l-prezzijiet bl-ingrossa tagħha u l-prezzijiet tat-trasferimenti interni tagħha fost hwejjeġ oħra biex tiżgura l-konformità fejn ikun hemm hteġġa għal non-diskriminazzjoni taht Artikolu 10 jew, fejn meħtieġ, biex jiġi evitat sussidju reċiproku ngust. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jispeċifikaw il-format u l-metodoloġija tal-kontabilità li għandhom jintużaw.

2. Mingħajr preġudizzju għal Artikolu 5 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Qafas), biex tiġi faċilitata l-verifikazzjoni tal-konformità ma' l-obbligi ta' trasparenza u non-diskriminazzjoni, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom ikollhom is-setgħa li jeħtieġu li r-rekords tal-kontabilità, inkluż it-tagħrif dwar id-dhul riċevut minn partijiet terzi, jiġu provduti meta mitluba. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jipublikaw dik l-informazzjoni li tista tikkontribwixxi għal suq miftuħ u kompetittiv, waqt li jirrispettaw ir-regoli nazzjonali u tal-Komunità dwar il-kunfidenzjalità kummerċjali.

Artikolu 12

Obbligi ta' aċċess għal, u użu ta', faċilitajiet ta' networks speċifiċi

1. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista', skond id-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 8, timponi obbligi fuq operaturi biex jissodisfaw talbiet raġonevoli għall-aċċess għal, u l-użu ta', elementi speċifiċi ta' networks u faċilitajiet assoċjati, fost gwejjeġ oħra f'sitwazzjonijiet fejn l-awtorità regolatorja nazzjonali tqis li ċ-ċaħda għall-aċċess jew termini u kondizzjonijiet mhux raġonevoli li jkollhom effett simili jfixklu it-tfaċċar ta' suq kompetittiv sostenibbli fil-livell tal-bejgħ bl-immnut jew li ma jkunux fl-interess ta' l-utent finali.

L-operaturi jistgħu jiġu mitluba *inter alia*:

- (a) li jagħtu lill-partijiet terzi aċċess għal elementi speċifikati u/jew faċilitajiet ta' networks, inkluż aċċess dissoċjat għal-linja lokali;
- (b) li jinneogzjaw in *bona fede* ma' impriži li jitolbu l-aċċess;
- (c) li ma jirtirawx aċċess għal faċilitajiet ġia mogħtija;
- (d) li jipprovdu servizzi speċifiċi fuq bażi bl-ingrossa biex jergħu jinbiegħu lill-partijiet terzi;
- (e) biex jagħtu aċċess miftuħ lill-*interfaces* tekniċi, protokollu jew teknoloġiji oħra prinċipali li huma indispensabbli għall-interoperabilità tas-servizzi jew ta servizzi ta' networks virtwali;
- (f) li jipprovdu ko-lokazzjoni jew forom oħra ta' qsim tal-faċilita, inkluż il-qsim ta' kanali, bini jew arbli;

- (g) li jipprovdu s-servizzi speċifiċi meħtieġa biex tiġi żgurata l-interoperabilità ta' servizzi tarf sa tarf lill-utenti, inklużi faċilitajiet għall-servizzi ta' networks intelligenti jew *roaming* fuq networks mobbli;
- (h) li jipprovdu aċċess għal sistemi ta' sostenn operattiv jew sistemi simili ta' *software* meħtieġa biex tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta fil-forniment ta' servizzi;
- (i) li jagħmlu interkonnessjoni ma' networks jew faċilitajiet ta' networks.

L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jimponu ma' dawk l-obbligi kondizzjonijiet li jkopru l-ekwità, r-raġonevolezza u l-puntwalità.

2. Fejn l-awtoritajiet nazzjonali regolatorju jkun qed jikkonsidraw jekk jimponux l-obbligi imsemmija fil-paragrafu 1, b'mod partikolari meta jagħmlu stima ta' jekk dawk l-obbligi humiex ser ikunu proporzjonati għall-miri stipulati f'Artikolu 8 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Qafas), għandhom jieħdu kont b'mod partikolari tal-fatturi li ġejjin:

- (a) il-vijabilità teknika u ekonomika ta' l-użu jew l-istallazzjoni ta' faċilitajiet kompetituri, fid-dawl tar-rata ta' l-iżvilupp tas-suq, waqt li jittieħed kont tan-natura u t-tip ta' interkonnessjoni u aċċess involuti;
- (b) il-fattibilità tal-forniment ta' l-aċċess propost, b'relazzjoni mal-kapaċità disponibbli;
- (c) l-investment inizjali mill-proprjetarju tal-faċilita, waqt li wieħed iżomm f'moħħu r-riskji nvoluti meta jsir dak l-investment;
- (d) il-hteġġa li tiġi salvagwardata l-kompetizzjoni f'terminu fuq medda ta' żmien fit-tul;
- (e) fejn xieraq, kull drittijiet relevanti ta' proprjetà intellettuali;
- (f) il-forniment ta' servizzi pan-Ewropej.

Artikolu 13

Kontroll tal-prezzijiet u obbligi ta' kontabilità ta' l-ispejjeż

1. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista', skond id-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 8, timponi obbligi li jirrelataw ma l-irkupru ta' l-ispejjeż u l-kontrolli tal-prezzijiet, inklużi obbligi għall-orjentazzjoni tal-prezzijiet għall-ispejjeż u obbligi li jikkonċernaw sistemi ta' kontabilità ta' l-ispejjeż, għall-forniment ta' tipi speċifiċi ta' interkonnessjoni u/jew aċċess, f'sitwazzjonijiet fejn analiżi tas-suq jindika li n-nuqqas ta' kompetizzjoni effettiva jfisser li l-operatur konċernat jista' jsofri prezzijiet flivell eċċessivament għoli, jew jikkumpressa l-prezzijiet, għad-detriment ta'

l-utenti finali. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiehdu kont ta' l-investment magħmul mill-operatur u jippermettulu rata raġonevoli ta' qliegh fuq il-kapital adegwat investit, waqt li jittiehed kont tar-riskji nvoluti.

2. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw li kull mekkaniżmu ta' rkupru ta' l-ispejjeż jew metodoloġija ta' l-iffissar tal-prezzijiet li jkun obligatorju jservi biex jippromwovi l-effiċjenza u l-kompetizzjoni sostenibbli u jimmassimizza l-benefiċċji għall-konsumatur. F'dan ir-rigward l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu wkoll jiehdu kont tal-prezzijiet disponibbli fi swieq kompetittivi komparabbli.

3. Fejn operatur ikollu obbligu li jorjenta l-prezzijiet tiegħu ma' l-ispejjeż, l-oneru tal-prova li l-prezzijiet huma bażati fuq l-ispejjeż inkluża rata raġonevoli ta' qliegh fuq l-investment għandu jkun fuq l-operatur konċernat. Għall-għan tal-kalkolu tal-kost tal-forniment effiċjenti ta' servizzi, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jużaw metodi ta' kontabilità ta' l-ispejjeż indipendenti minn dawk użati mill-impriza. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jehtiegu operatur li jipprovdi ġustifikazzjoni shiha għall-prezzijiet tiegħu, u jistgħu, fejn xieraq, jehtiegu li l-prezzijiet jiġu aġġustati.

4. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw li, fejn l-implimentazzjoni tas-sistema ta' kontabilità ta' l-ispejjeż hija obligatorja sabiex issostni l-kontrolli tal-prezzijiet, deskrizzjoni tas-sistema ta' kontabilità ta' l-ispejjeż għandha tintgħamel pubblikament disponibbli, waqt li turi ta' l-anqas il-kategoriji prinċipali li taħthom l-ispejjeż huma raggruppati u r-regoli użati għall-allokazzjoni ta' l-ispejjeż. Il-konformità mas-sistema ta' kontabilità ta' l-ispejjeż għandha tiġi verifikata minn korp kwalifikat indipendenti. Dikjarazzjoni li tikkonċerna l-konformità għandha tiġi ppublikata kull sena.

IL-KAPITOLU IV

DISPOSIZZJONIJIET PROĊEDURALI

Artikolu 14

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat tal-Komunikazzjonijiet stabbilit b'Artikolu 22 tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Qafas).

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, Artikoli 3 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, wara li jingħata kont ta' Artikolu 8 tagħha.

3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, wara li jingħata kont ta' Artikolu 8 tagħha.

Il-perjodu stipulat f'Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jiġi ffixsat bhala wiehed ta' tliet xhur.

4. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli tiegħu ta' proċedura.

Artikolu 15

Pubblikazzjoni ta', u aċċess għal, l-informazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-obbligi speċifiċi mposti fuq imprizi taħt din id-Direttiva jiġu publikati u li l-prodott/servizz speċifiku u s-swieq ġeografici jiġu identifikati. Għandhom jiżguraw li nformazzjoni aġġornata, sakemm l-informazzjoni ma tkunx kunfidenzjali u, b'mod partikolari, ma tikkomprenidix sigrieti kummerċjali, tintgħamel pubblikament disponibbli b'mod li tiggarrantixxi li l-partijiet kollha nteresatti jkollhom aċċess faċli għal dik l-informazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jibgħatu lill-Kummissjoni kopja ta' dik l-informazzjoni kollha ppublikata. Il-Kummissjoni għandha tagħmel dik l-informazzjoni disponibbli f'forma faċilment aċċessibbli, u għandha tqassam l-informazzjoni lill-Kumitat tal-Komunikazzjonijiet kif jixraq.

Artikolu 16

Notifikazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni l-aktar tard sad-data ta' l-applikazzjoni msemmija f'Artikolu 18(1) it-tieni subparagrafu bl-awtoritajiet regolatorji nazzjonali responsabbli għall-kompiti stipulati f'din id-Direttiva.

2. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni l-ismijiet ta' l-operaturi meqjusa li għandhom saħħa sinjifikanti fis-suq għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, u l-obbligi imposti fuqhom skond din id-Direttiva. Kull bidliet li jaffettwaw l-obbligi imposti fuq imprizi jew ta' l-imprizi affettwati taħt id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom jiġu notifikati lill-Kummissjoni mingħajr dewmien.

Artikolu 17

Proċeduri ta' revizzjoni

Il-Kummissjoni għandha perjodikament tirrevedi l-funzjonament ta' din id-Direttiva u tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, fl-ewwel okkażjoni mhux aktar tard minn tliet snin wara d-data ta' applikazzjoni msemmija f'Artikolu 18(1), it-tieni subparagrafu. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni tista' titlob lill-Istati Membri informazzjoni, li għandha tiġi provduta mingħajr dewmien żejjed.

Artikolu 18

Transpożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jipublikaw il-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva mhux aktar tard mill-24 ta' Lulju 2003. Għandhom jinfurmaw minnufih b'dan lill-Kummissjoni.

Għandhom japplikaw dawk il-miżuri mill-25 ta' Lulju 2003.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati b'din ir-referenza fl-okkażżjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir dik ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

Artikolu 20

Indirizzati

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam regolat minn din id-Direttiva u ta' kull emendi sussegwenti għal dawk id-dispożizzjonijiet.

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Artikolu 19

Magħmula fi Brussel, fis-7 ta' Marzu 2002.

Dhul fis-sehh

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropew*.

Il-President

Il-President

P. COX

J. C. APARICIO

ANNEX I

KONDIZZJONIJIET GHALL-AĊĊESS GHAS-SERVIZZI TAT-TELEVIŻJONI DIĠITALI U TAR-RADJU TRASMESI ITL-TELESPETTATORI U S-SEMMIEGHA FIL-KOMUNITÀ**Taqsimi I: Kondizzjonijiet ghas- sistemi ta' aċċess kondizzjonat li għandhom jiġu applikati skond Artikolu 6(1)**

Fir-rigward aċċess kondizzjonat għas-servizzi tat-televiżjoni diġitali u tar-radju trasmessi lit-tele spettaturi u s-semmiegħa fil-Komunità, irrispettivament mill-mezzi tat-trasmissjoni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw skond Artikolu 6 li l-kondizzjonijiet li ġejjin japplikaw:

- (a) sistemi kondizzjonati ta' aċċess operati fis-suq tal-Komunità, għandhom ikollhom il-kapaċità teknika meħtieġa għal transkontroll effettiv fil-kost li jippermetti l-possibiltà għall-kontroll shif mill-operaturi tan-*networks* flivell nazzjonali jew reġjonali tas-servizzi li jużaw dawn is-sistemi kondizzjonati ta' aċċess;
- (b) l-operaturi kollha tas-servizzi ta' aċċess kondizzjonat, irrispettivament mill-mezzi tat-trasmissjoni, li jfornu jipprovdu servizzi ta' aċċess għas-servizzi tat-televiżjoni diġitali u tar-radju u li x-xandara jiddependu fuq is-servizzi ta' l-aċċess tagħhom biex jilhq kull grupp ta' telespettaturi u semmiegħa potenzjali għandhom:
- joffru lix-xandara kollha, fuq bażi ekwa, raġonevoli u non-diskriminatorju kompatibbli mal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Komunità, servizzi tekniċi li jippermettu li s-servizzi trasmessi diġitalment mix-xandara jiġu riċevuti minn telespettaturi jew semmiegħa awtorizzati permezz ta'decoders amministrati mill-operaturi tas-servizz, u jikkonformaw mal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Komunità,
 - iżommu kontabilità finanzjarja separata fir-rigward ta' l-attività tagħhom bhala operaturi ta' aċċess kondizzjonat.
- (c) meta jagħtu licenzi lill-manifatturi ta' apparat tal-konsumatur, id-detenturi tad-drittijiet tal-proprjetà industrijali għall-prodotti u sistemi ta' aċċess kondizzjonat għandhom jiżguraw li dan isir fuq termini ġusti, raġonevoli u non-diskriminatorji. Waqt li jittiehed kont tal-fatturi tekniċi u kummerċjali, id-detenturi tad-drittijiet m'għandhomx jissuġġettaw l-ghoti tal-licenzi għal kondizzjonijiet li jipprojbixxu, jiddiswadu jew jiskoraġġixxu l-inklużżjoni fl-istess prodott ta':
- *interface* komuni li jippermetti l-konnessjoni ma' diversi sistemi oħra ta' aċċess, jew
 - mezzi li huma speċifiċi għal sistema oħra ta' aċċess, basta li l-licenza tikkonforma mal- kondizzjonijiet rilevanti u raġonevoli li jiżguraw, sa fejn huwa konċernat, is-sigurtà tat-transazzjonijiet ta' operaturi ta' sistema ta' aċċess kondizzjonat.

Taqsimi II: Faċilitajiet oħra li għalihom jistgħu jiġu applikati kondizzjonijiet taht Artikolu 5(1)(b)

- (a) Aċċess għal *interfaces* ta' programm applikattivi (APIs);
- (b) Aċċess għal gwidi elettronici ta' programmi (EPGs).

ANNEX II

LISTA MINIMA TA' AFFARIJJIET LI GHANDHOM JIĠU NKLUŻI F'OFFERTA TA' REFERENZA GHAL AĊĊESS DISASSOĊJAT GHAL-LINJA LOKALI TA' PAR METALLIKU MILWIJI LI GHANDHA TIĠI PPUBLIKATA MILL-OPERATORI NOTIFIKATI

Ghall-ghanijiet ta' dan l-Anness it-tifsiriet li ġejjin japplikaw:

- (a) "sub-linja lokali" tfisser linja lokali parzjali li tikkonnettja il-punt terminali ta' *network* fil-fond ta' l-abbonat ma' punt ta' konċentrazzjoni jew punt intermedju speċifikat ta' aċċess fin-*network* tat-telefon pubbliku fiss;
- (b) "aċċess disassoċjat għal-linja lokali" tfisser l-aċċess disassoċjat shih għal-linja lokali u l-aċċess li jinqasam għal-linja lokali; ma jinvolvi bidla fil-proprjetà tal-linja lokali;
- (c) "aċċess disassoċjat shih għal-linja lokali" tfisser il-forniment lil benefiċjarju ta' aċċess għal-linja lokali jew sub-linja lokali ta' l-operatur notifikat li jawtorizza l-użu għall-ispettru shih tal-frekwenzi tal-par metalliku milwi;
- (d) "aċċess maqsum għal-linja lokali" tfisser il-provvista lil benefiċċjarju ta' aċċess għal-linja lokali jew is-sub-linja lokali ta' l-operatur notifikat li jawtorizza l-użu tal-firxa tal-frekwenza li mhix tal-vuċi ta' l-ispettru tal-par metalliku milwi; il-linja lokali tibqa' tiġi wżata mill-operatur notifikat biex jipprovdi servizzi tat-telefon lill-pubbliku.

A. Kondizzjonijiet għall-aċċess disassoċjat għal-linja lokali

1. L-elementi tan-*network* li għalihom l-aċċess huwa offrut ikopri b'mod partikolari l-elementi li ġejjin:
 - (a) aċċess għal-linji lokali;
 - (b) aċċess għall-firxa tal-frekwenza li mhix tal-vuċi ta' l-ispettru ta' linja lokali fil-każ ta' aċċess maqsum għal-linja lokali;
2. Tagħrif li jikkonċerna s-siti ta' l-aċċess fiziku ⁽¹⁾, id-disponibilità tal-linji lokali f'partijiet speċifiċi tarn *network* ta' l-aċċess;
3. Kondizzjonijiet tekniċi relatati ma' l-aċċess u l-użu ta' linji lokali, nklużi l-karatteristiċi tekniċi tal-par metalliku milwi fil-linja lokali;
4. Proċeduri ta' ordnijiet u forniment, restrizzjonijiet ta' l-użu.

B. Servizzi ta' ko-lokazzjoni

1. Tagħrif dwar is-siti rilevanti ta' l-operatur notifikat ⁽¹⁾.
2. Għażliet ta' ko-lokazzjoni tas-siti ndikati taht il-punt 1 (inkluża ko-lokazzjoni fizika u, fejn xieraq, ko-lokazzjoni mill-bogħod u ko-lokazzjoni virtwali).
3. Karatteristiċi ta' l-apparat: restrizzjonijiet, jekk ikun hemm, dwar apparat li jista' jiġi ko-lokat.
4. Kwistjonijiet ta' sigurtà: miżuri mwettqa minn operaturi notifikati biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-lokazzjonijiet tagħhom.
5. Kondizzjonijiet ta' aċċess għall-persunal ta' operaturi kompetittivi.
6. *Standards* ta' sigurtà.
7. Regoli għall-allokazzjoni ta' spazju fejn l-isparzju ta' ko-lokazzjoni huwa limitat.
8. Kondizzjonijiet għal benefiċjarji biex jispeszjonaw il-lokazzjonijiet li fihom il-ko-lokazzjoni hija disponibbli, jew siti fejn il-ko-lokazzjoni tkun ġiet rifjutata fuq il-bażi ta' nuqqas ta' kapaċità.

⁽¹⁾ Id-disponibilità ta' din l-informazzjoni tista' tiġi ristretta għall-partijiet interessati biss, sabiex jiġi evitat thassib ta' sigurtà pubblika.

Ċ. Sistemi ta' informazzjoni

Kondizzjonijiet għall-aċċess tas-sistemi ta' appoġġ operattiv ta' l-operatur, sistemi ta' informazzjoni jew *databases* għall-ordnijiet minn qabel, forniment, ordnijiet, talbiet ta' manutenzjoni u tiswija u kontijiet.

D. Kondizzjonijiet ta' forniment

1. Iż-żmien massimu għal twegibiet għal talbiet għall-forniment ta' servizzi u faċilitajiet; ftehim għall-livell tas-servizz, tiswijiet tal-hsarat, proċeduri għar-ritorn għall-livell normali ta' servizz u kwalità tal-parametri tas-servizz.
 2. Termini għall-kuntratti standard, inkluż, fejn xieraq, il-kumpens provdut meta fejn iż-żminijiet massimi ma jinżammux.
 3. Prezzijiet jew formoli għall-ipprezzar ta' kull karatteristika, funzjoni u faċilità elenkata hawn fuq.
-